

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 1500.—; pt. particulari Lei 800.—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 500.—. În străinătate Lei 2000.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm Lei 20.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Velicu**

Sumarul:

Funcțiunea socială a orașelor. — Situația financiară. — Noul lege fiscale. — Bursa. — *Cronica*: Rectificare Societăți economice noui. Piese de 5, 10 și 20 Lei. Creditul Bănățean S. A. Lugoj. Cultura bumbacului. — *Bilanș*: Casa de păstrare, inst. de credit și econ., s. a în Săliște. „Țânjăreana”, casă de păstrare și credit popular, societate anonimă în Țânțari, jud. Brașov.

Funcțiunea socială a orașelor¹⁾

Procesul de concentrare a populației la orașe determinat de factori economici devine un fenomen social căci el revoluționează viața individuală prin schimbarea modului de existență, a standardului vital și a modului de locuire, trei factori cari au influență hotărâtoare asupra ansamblului de aglomerațiune socială.²⁾

Dacă diferențele de mentalitate și psihologie între sătean și orășean sunt așa de mari, fără îndoială că satul și orașul sunt aglomerațiuni umane cu particularități accentuate și cu deosebiri în ceea ce privește funcțiunea lor încadrată în mecanismul social, aceste deose-

biri având punct de plecare în însuși procesul economic pe care ele l-au promovat odată cu apariția și dezvoltarea lor.

Cu privire la această funcțiune s'au făcut desigur cercetări amănunțite. S'au și cristalizat anumite caracteristici cari pun într'o lumină deosebită aportul pe care fiecare din cele două categorii de așezări omenești sat-oraș îl aduc în desfășurarea vieții economice și sociale. În această privință se pare că ceea ce deosebește satul de oraș este în primul rând întinderea mică a celui dintâi față de cel din urmă.³⁾ Întinderea aceasta mică a satului nu este judecată însă numai prin prisma imposibilității de a se mări datorită lipsei unui aflax demografic cuvenit, ci ceea ce este mai interesant, prin nevoia de a rămânea așa spre a nu periclita condițiunile optime de producție cari cer ca raza rațională de acțiune a săteanului și deci lungimea transporturilor între sat și terenurile agricole să nu depășească o anumită limită spre a nu periclita randamentul muncii. De sigur această caracteristică este mai mult sau mai puțin valabilă și mai mult sau mai puțin respectată.

Este mai mult sau mai puțin valabilă pentru că ea singularizează aportul satului în procesul economic la producția

¹⁾ Spicuri din lucrarea d-lui ing. Gh. Brânduș intitulată: „Noțiuni rezumatve asupra formării, dezvoltării și funcțiunilor economico-sociale ale orașelor”.

²⁾ Dezi Ing. O. Bodascher „Valoarea socială a unui oraș” în revista Urbanismul nrul 7—8 din August 1937, pag. 339.

³⁾ Vezi detto, detto.

agricolă. Satele nu sunt însă toate așezate în regiunile agricole și de aceea nu toți locuitorii dela sate sunt a priori agricultori. Există sate ai căror locuitori trăesc cu toții din alte activități decât lucrarea pământului, ocupându-se cu diverse feluri de munci adaptate mediului și bogățiilor regiunii. Așa avem de exemplu sate ai căror locuitori trăesc din exploatarea pădurilor, din oierit, din creșterea vitelor cornute, din transporturi de diverse materiale și chiar din toate aceste ocupațiuni combinate. În aceste situațiuni întinderea satului nu mai are nimic a face cu raportul optim de distanță între el și locul de producție, căci cum e cazul la satele bogate în păduri, locuitorii lui nici nu mai sunt producători, iar dacă este vorba de sate de oieri și de crescători de vite, pășunile nu pot fi niciodată în nemijlocita apropiere a satului. Dar abstracție făcând dela aceste excepțiuni, nu trebuie scăpat din vedere faptul că există sate cu întinse câmpuri agricole și pentru recoltare agricultorii se deplasează în sezonul respectiv în mijlocul lor, unde și au case și gospodării anume construite. De aceea se poate lua ca o deosebire între sat și oraș elementul întinderii în dimensiuni, însă nu ca o finalitate cerută de producție ci ca o simplă distincțiune dedusă din particularitatea așezării lui.

Caracteristica de care vorbim este însă mai mult sau mai puțin respectată chiar la satele agricole. Noile întreprinderi de viață prin cari a trecut lumea au fărâmișat și au împrăștiat proprietatea agricolă. Discuțiile pe această temă în ce privește în special țara noastră sunt pe cât de frecvente pe atât de concludente și ele caută tocmai modalitatea de a concentra din nou proprietatea sau de a o regrupa, spre a putea fi lucrată în mai bune condițiuni. De aici rezultă că în dinamismul vieții sătești, caracteristica întinderii mici a satului spre a-l pune în apropiere de locurile de producție este o condiție ideală și ca tot ceea ce este ideal, nu este totdeauna

faptic și general. Astfel caracterizarea satului pe acest considerent este de natură mai mult sau mai puțin teoretică.

Asupra formulei care să dea definiția perfectă a satului și a orașului sunt încă multe contradicțiuni de semnalat, ceea ce însemnează că e greșit a se încerca o definiție în acest domeniu. De altfel se pare că tocmai din această sforțare de a defini satul, s'a recurs la o cale de analiză istorică-socială retrospectivă, ajungându-se la concluziunea că satul nu reprezintă arhitecturalul așezărilor omenești ci este un derivat pe cale de evoluție dintr'un stadiu anterior reprezentat de cătun, stadiu care în multe locuri se conservă până astăzi. Astfel cătunul ar constitui nucleul evolutiv care prin descompunere a dat satul, iar acesta din urmă ar fi mai mult o denaturare a semnificației originare a noțiunii pusă în sarcina administrației.¹⁾

Rămâne totuși deosebirea dintre sat și oraș la diferența lor de întindere. Această diferență este urmarea funcțiunii economice pe care o are fiecare din cele două feluri de așezări. Un sat nu satisface decât un pas din procesul economic, sau dacă se extinde și al doilea, sau al treilea, e vorba numai de operațiuni legate de prepararea materialului brut. Numai în cazuri speciale industria se instalează în așezările rurale și anume când transportul materialului brut ar deplasa randamentul economic al întreprinderii în cheltuieli neraționale de transport. Dar chiar în aceste excepțiuni satul rămâne o așezare caracteristică: cu case familiare, cu grădini și proprietăți relativ întinse și cu preocupări obștești de minimă importanță.

Orașul prin însăși formațiunea lui este mai întins ca teritoriu, cu casele strânse și supraedificate, cu preocupări de ordin obștești cari se întind în toate domeniile vieții materiale, spirituale, economice și sociale. Aceste preocupări rezultă din concentrarea oamenilor pe suprafețe mici pe seama cărora trebuie să se caute rezolvarea problemei circulației, a locuinței, a școlii, a bisericii, a igienei, a aprovizionării, etc. etc. Ocupațiunea oamenilor la oraș nu este uni-

**Svonul umple întâi târgul,
dar curând îl face să și ardă.**

¹⁾ Dezi studiul: Contribuțiuni la precizarea cunoștințelor „Sat” și „Oraș” de Marin Simionescu-Râmniceanu în „Revista Fundațiilor Regale” Nr. 4/1940, pag. 102-104.

formă ca la sat, ei e foarte variată, deoarece prin funcțiunea lui economică orașul a concentrat diverse categorii de profesioniști: lucrători meseriași, funcționari, antreprenori, intelectuali, bancheri, industriași, mijlocitori, intermediari, etc., etc. Toți aceștia au dreptul la sprijin spre a putea munci; au dreptul la locuință spre a se putea adăposti; au dreptul la mijloace de circulație spre a se putea ușor deplasa; apoi au dreptul la instrucția generală și specială, la ocrotirea polițienească, la îndrumare administrativă, etc. etc. Din cauza multiplelor interese cari se încrucișează în viața orașului, se nasc conflicte acute sau latente, probleme de ordin general sau particular cari toate trebuiesc la timp rezolvate. Tot din cauză că viața la oraș nu mai este legată de pământ sau proprietate, ei în foarte multe cazuri dependentă de conjunctura economică, se întâlnesc răsturnări de situațiuni, oameni fără posibilități de câștig cari nu pot fi lăsați în grija soartei deoarece pot să devină elemente primejdioase. În felul acesta se ivesc atâtea și atâtea fenomene sociale, politice și spirituale de cari satul nu ia niciodată cunoștință. De aceea se poate spune că ceea ce caracterizează satul și orașul este respectiv uniformitatea și diversitatea de celule. În sate celulele sunt uniforme; în foarte rare cazuri fiind la o oarecare poliformizare, dar și atunci fără prea mari diferențe structurale. În oraș însă celulele sunt mult mai diverse și cu foarte mari deosebiri structurale între ele. De aceea satul este o comunitate de muncă uniformă și de același nivel economic și social.¹⁾ Orașul însă este o comunitate de muncă cu atât mai diferită, cu cât este mai mare și în aceeași măsură cu niveluri economice și sociale diferite. În sat uniformitatea de muncă produce o independență între locuitori cari nu se întâlnesc în activitatea lor pe linii contrare de interese; în oraș independența aceasta dispăre și toată munca se desfășoară ca sub puterea unui angrenaj uriaș, în cielu închis, înglobând producția, circulația și consumația, în care dacă o roată a încetat să mai func-

ționeze, tot mecanismul este pus în stare de nemiscare. De aceea la oraș celulele de muncă și viață se găsesc într-o dependență reciprocă.²⁾ Dacă procesul economic a angrenat acest uriaș și complicat mecanism, orașul are funcțiunea să canalizeze și să dirijeze viața socială a oamenilor cari au fost atrași de isvoarele de muncă formate pe calea respectivă, pentru a putea pune în perfect acord factorii cari concură la promovarea vieții colective. Orașul deci pe lângă rolul de producător-transformator are rolul și de distribuitor de bunuri necesare vieții. El înglobează astfel în sfera lui de mișcare regiunea înconjurătoare cu care formează împreună un mare ansamblu de auto-întregire în domeniul economic.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Situația financiară.

Cu toată emoțiunea cauzată de ultimele evenimente din Africa, ritmul afacerilor își urmează calea obișnuită. Ba se poate vedea o ascensiune oareșică. Procesul de romanizare a întreprinderilor a produs un avânt în comerț și industrie care se ilustrează prin faptul că în primul trimestru al anului curent s'au format societăți noi cu un capital de 580 milioane față de 565 mil. în periodul corespunzător din anul trecut. S'a continuat în o largă măsură cu majorarea capitalurilor, determinată de continua urcare a prețurilor și reevaluarea activelor.

Comerțul și industria continuă să copleșască băncile cu cereri de credit pe cari acestea le acordă după puțință.

Banca Națională stă în ajutorul acestor finansări afară de unele cazuri când o frânare pare a fi salutară. Deși această măsură încă nu e generală — poate să devină la un moment dat. Din motivul acesta problema creditului rămâne mereu actuală deoarece stă în strânsă legătură cu politica financiară a Băncii Naționale. În politica aceasta cauzele motrice sunt tot acelea ca în primul războiu mondial. Banca Națională, atunci, ca și azi, a căutat să apere în prima linie moneda națională de depreciere. Dacă rezultatele luptei duse în

¹⁾ Vezi Ing. O. Bodascher „Daloarea socială a unui oraș“ în revista Urbanismul nr. 7—8 din August 1937, pag. 339.

²⁾ Dezi articolul: „Amateurism în urbanism“ în revista „Simetrie“ nr. 11/1940.

această privință nu corespund așteptărilor, cauza este a se căuta în cerințele extraordinare de credit pe cari le reclamă statul pentru finansarea războiului. Se pare însă că în aceasta privință s'a ajuns la o limită. Situația cu procurarea de noi credite pentru stat, se ilustrează prin faptul că de vreme ce în anul 1939 aveam o circulație fiduciară de 35 miliarde, azi aceasta a depășit 100 miliarde Lei.

O cotă foarte importantă a creditelor acordate statului, se întorc în formă de plăți pentru furnituri iarăși la producători, în special la industrie și agricultură. Industria are mereu nevoie de capital de rulement, pe când agricultorul e în această privință mai sezonier, așa că o mare parte a emisiunii de bancnote rămâne tezauriat în lăzile țărănimii. Banii aceștia ar putea fi duși la bănci în formă de depuneri, însă țăranul nu prea are azi încredere în bănci și îi ține mai bine în nelucrare. Nici rentabilitatea aproape nulă pe care o oferă banca, nu-l atrage. S'a pus atunci întrebarea, pe ce cale s'ar putea readuce iarăși banul în circulație și totdeauna să fie de folos și statului. De aceea s'a lansat ideia înființării unui institut de credit național, la care să participe cu capital toată lumea. Cota participării să zice că ar fi de 10% al venitului impozabil la industriași, comercianți și liberi profesioniști, iar agricultura să participe cu Lei 200—300 la jugăr. Proiectul este pentru unii ademenitor, deoarece ar deschide calea de căpătuire la o mulțime de persoane. Câți directori, subdirectori, inspectori etc., nu și-ar afla o existență asigurată și opulentă! Dar' durere, și publicul românesc începe a-și da seama, că în ziua de azi nu mai sunt actuale situații câștigate fără de nicio trudă. Cinste, muncă și economii sunt bazele pe cari se poate clădi o prosperitate. Nici nu e de crezut că o astfel de instituție ar servi de durată statului, fiindcă trebuințele lui probabil se vor urca în mod extraordinar din an în an, câtă vreme va dura războiul. Zădarnic se vor aduna acuma câteva miliarde; în scurt timp acestea nu vor mai fi suficiente pentru finansarea furniturilor și plata lefurilor. Aceleași perspective le-ar avea și o contribuție globală națională. Fenomenul acesta nu este specific numai țării noastre. Nici în Germania echilibrul de prețuri nu mai este acela ca înainte cu 1—2 ani. Chiar și în țările neutre, ca Elveția, scumpetea e în creștere și ruperea echilibrului economic în progres.

În ultimul timp se observă o sfortare a cercurilor conducătoare cu privire la plasarea

efectelor provenite din operațiunea împrumuturilor de stat. Diferite măsuri obligatorii tind a îndemna instituțiile de interes public, la plasamente în efecte de stat. În presă în privința aceasta, se arată ca exemplu Bonurile de înzestrare tip 3 ani cu 4% / 100, ale căror cupoane au fost scadente la 1 Ianuarie a. c.

Contravaloarea acestor cuponi încă nu a fost plătită și acuma se cere plata lor cu dobânzile de întârziere aferente, ca o măsură pentru menținerea încrederii în operațiunile de credit ale statului, cu drept cuvânt argumentând, că aceasta este una din temeliile pe care se poate baza reușita unui nou împrumut de stat. Stăm rău deci cu creditul, până ce nu se vor elimina cauzele neîncrederii. Este posibilă o eliminare între împrejurările actuale? Aceasta este întrebarea pe care și-o pune fiecare când vrea să-și plaseze banul. Azi nu mai este suficientă o propagandă susținută deoarece publicul e cumițit și nu prea se pretează în mod benevol la fraze frumoase. De altfel experiența arată că împrumuturile de stat în forma lor actuală, implică în sine dela început un renunț la valoarea nominală. Vedem doară din cotațiunile bursei scăderile de valoare aproape imediat după emisiune.

Din motivul acesta capitalul caută azi cu predilecție refugiu în plasamente imobiliare, unde deși nu poate realiza procente mari de venituri, poate specula la urcarea de prețuri de pe o zi la alta, fără un rizic apreciabil. În felul acesta ceea ce nu poate realiza din venite, caută să câștige din diferența dintre cumpărare și vânzare.

În nex cu aceasta se pune iarăși în discuție problema plafonului de dobânzi. În special cercurile bancare cer o nouă fixare a plafonului stabilit de legea din 1938 (7%).

Cu drept cuvânt cercurile acestea accentuiază că după un calcul recent, băncile au realizat în a. 1941 la nivelul dobânzilor actuale abia un câștig de 6%, iar instituțiile speciale de finansare (pentru agricultori, meseriași, romanizare etc.), un câștig care variază dela 3—6%. Față de aceasta se arată după statistici, că întreprinderile de altă natură realizează un beneficiu disproporționat mai mare, cum ar fi:

întreprinderi de transport	22%
fabrici de bere	18%
întreprinderi forestiere	17%

fabrici de pielărie	16%
fabrici de textile	11%

În statistica aceasta băncile vin abia în rândul al 19-lea.

Dacă acțiunea de romanizare, pe care am amintit-o la începutul acestui articol, a dat o înviorare activității bancare, ca și reevaluarea activelor întreprinderilor și concomitent majorarea capitalurilor, nu este mai puțin adevărat că și activitatea această va avea mai curând sau mai târziu un sfârșit, și atunci — poate într'un viitor nu prea îndepărtat — vom asista la o abundență de numerar care va ușura mult problema creditului, și poate că va îndrepta capitalurile disponibile și spre valorile cu venit fix, cum sunt împrumuturile de stat, ameliorând situația tezaurului.

E. V.

Nouile legi fiscale.

De câțiva ani ziua de 1 Aprilie este așteptată cu înfrigurare de marea masă a contribuabililor, spre a vedea sarcinile noi ce vor avea de suportat.

De data aceasta, Budgetul și legile finanțare, care îl însoțesc a fost o surpriză plăcută, căci s'au găsit mijloace să se echilibreze cheltuielile cu foarte puține sporuri de taxe și impozite — ba chiar s'au putut face unele degrevări.

Această politică financiară este în concordanță cu concepția noului Ministru de Finanțe, d-l Al. Neagu, concepție, de altfel, care este și a Conducătorului Statului ș. a. că Statul se realizează pe familie și pe ideea de proprietate. Și pentru aceasta trebuie încurajată munca, inițiativa, economia și capitalul. Revenim deci încetul cu încetul la adevărurile economice clasice adaptate evoluțiunii timpului, care cere din partea clasei burgheze o mai mare atențiune pentru problemele sociale.

În ce măsură Statul este bine și trebuie să influențeze această evoluțiune, este chestiune de pricepere și fapt, orice exagerare într'un sens sau altul putând face mai mult rău decât bine.

Revenind la modificările aduse legilor fiscale, menționăm pe cele mai importante, care interesează în special comerțul și industria:

Degrevări. S'a sporit cota de amortizare pentru investițiunile mobiliare dela 10 la sută la 15 la sută.

— S'a dat dreptul soc. petrolifere să formeze un fond de explorare până la 15 la sută din beneficiu net.

— S'a redus impozitul pe primul an cu 50 la sută la întreprinderile nou înființate cu mijloace de finanțare până la 25 milioane Lei, iar anul al doilea cu 1/3.

S'a redus impozitul comercial la o zecime pentru Revistele științifice, artistice și literare recunoscute.

— Oficiile de desfacere, aprovizionare etc. nu se mai impun pe bază de cifră de afaceri, ci pe beneficiu net și numai în măsură, în care au asemenea beneficii.

— S'a redus cota la impozitul mobilitar pentru acțiuni gratuite dela 33 la sută la 8 la sută, — acțiuni date ca urmare a reevaluării capitalului.

Menționăm însă că această reducere va rămâne fără efect, căci nu se precizează în Lege că se pot face amortizări la supraevaluări de investiții, așa cum prevedea legea din 15 Ianuarie 1942.

— S'a redus impozitul proporțional pentru apeluri fiscale de 0,60 la sută la 0,20 la sută.

S'au redus taxele de timbru cu 2 la sută la societățile noi constituite și la sporurile de capital.

În ce privește salariile:

— S'a ridicat plafonul scutit de taxa de 2 la sută asupra contractelor de serviciu până la 15.000 Lei lunar, în schimb s'a prevăzut că sporurile de salariu se consideră ca un contract nou, anulând prin aceasta decizia dată în sens contrariu de instanțele de judecată.

— S'a scutit de impozitul pe salariu 75 la sută din gratificații, cu condiția ca să nu fie mai multe de trei ori pe an, fiecare nedepășind un salariu lunar.

Pentru imobile s'au făcut unele degrevări pentru cei cu două camere și una în plus de fiecare copil și s'a ridicat scăzământul pentru calorifer, apă, etc. dela 15 la sută la 25 la sută.

Sporuri. În afară de majorarea impozitului agricol cu 10—15 la sută pentru proprietățile mai mari de 5 ha., s'a prevăzut:

— O cotă adițională de 2 la sută pentru „Fondul operelor sociale“ la impozitul comercial și încă 2 la sută pentru exportatori afară de soc. petrolifere.

— S'au dublat unele taxe de timbru și înregistrare dela art. 4—12 inclusiv între care notăm: actele de protest, cererile de înmatricu-

lare în registrul comerțului, chitanțele, timbre pe registrele comerciale.

Nu s'a majorat timbrul de factură, nici timbrul de schimb.

Pentru neplata în termen a impozitelor prevăzute de legea timbrului, impozitele se vor achita cu o majorare de 5 la sută fără amendă, dacă plata se face din inițiativa părților și dacă nu s'au început cercetări sau încheiat proces-verbal de contravenție.

S'a sporit impozitul de automobile.

— Modificări mai importante cu unele sporuri de taxe s'au introdus în legea impozitului pe lux și cifra de afaceri.

(„Rev. Gen. de Com. și Cont” Nr. 4-5 Aprilie—Mai 1943). Vim.

Bursa.

Activitatea burselor noastre în a doua decadă a lunii prezente, se distinge prin salturi de cursuri nemotivate la unele acțiuni. Câtă vreme în general, atențiunea publicului se îndreaptă în ultimul timp spre valorile de stat, totuși față de apatia aparentă în compartimentul acțiunilor „Radio”, emisiunea nouă, și Gaz Metan au înregistrat urcări considerabile. Primul se urcă de la 1680 la 1775 iar al doilea se urcă rapid de la 3250 la 3600 apoi la 3900. De prezent se observă o mișcare mai mare la efectele de stat care au înregistrat unele urcări nu prea importante. Dăm mai jos tabloul comparativ.

	Cursul la începutul lunii Ianuarie 1943	Cursul la 20 Mai 1943
Inzestrarea marilor	Lei 73.50	74.75
„mici	67.—	60.—
Retragerea	63.25	63.50
Astra Română	5.250.—	3.900.—
Credit Minter	1.880.—	1.530.—
I. R. D. P.	655.—	480.—
Gaz Metan	2.950.—	3.600.—
„Mica”	1.770.—	1.475.—
„Reșița”	1.670.—	1.685.—
Creditul Industrial	1.425.—	1.200.—
S. R. D.	4.800.—	4.100.—
S. T. B.	4.650.—	2.100.—
Telefoane	2.400.—	2.200.—
Nitrogen	1.760.—	1.525.—
B. N. R.	17.000.—	13.500.—

Banca Com. Italo-Română	Lei	430.—	430.—
Banca Românească	„	1.175.—	960.—
Banca de Scont a României	„	500.—	395.—
Banca „Albina” Sibiu	„	500.—	500.—

E. V.

CRONICA.

Rectificare. În Nr. 16—17 din 24 Aprilie a. c. al Revistei noastre, a apărut articolul: „Noțiuni rezumative asupra formării, dezvoltării și funcțiilor economice-sociale ale orașelor” sub semnătura d-lui Dr. N. N. Petra. În realitate autorul articolului este d-l ing. Gh. Brânduș, prin ceea ce facem cuvenita rectificare.

*

Societăți anonime noi. În decursul trimestrului prim, 1943, s'au înființat în total 34 societăți noi pe acțiuni cu un capital de Lei 578.3 mil. De înființarea acestor societăți beneficiază în primul rând capitala țării, căci din numărul de mai sus, numai trei societăți au sediul în provincie. Toate celelalte în București.

La societățile noi înființate participă în oarecare măsură capital italian și german. Cu capital italian s'au înființat „Cineromit”, București, Lei 250.— mil.; „Cimperom” și „Farmachimica”, București, cu câte 5 mil. Lei. Cu capital german: „Sedem”, București, cu Lei 12 mil.; „Azot”, București, cu Lei 110 mil.

Cele mai multe din cele 34 societăți, sunt industriale.

*

Piese de metal 5, 10 și 20 Lei, bronz, vor circula și mai departe, conform unei comunicări a Ministerului de finanțe. Noile termene sunt: 31 Iulie 1943 pentru piesele de 10 și 20 Lei; 31 August 1943 pentru piesele de 5 Lei. Peste aceste termene piesele se vor mai primi numai în impozit, până la 30 Sept. 1943.

*

Creditul Bănățean S. A. Lugoj. Adunarea generală a ales în Consiliul de administrație pe d-nii R. Rafiroiu, Dr. I. Dobrin și Gh. Colan. Censorii au fost aleși d-nii I. Harambașo,

Gh. Dumitrescu și Ivan Lupu. Censori supleanți: d-nii C. Stan, M. Roman și S. Fiș.

*

Cultura Bumbacului a devenit în țara noastră o realitate de care trebuie să ținem seamă. Suprafața cultivată cu bumbac crește din an în an, și dă un randament mai mare ca alte plante. Acesta este un semn foarte îmbucurător și pentru viitor, deoarece bumbacul ocupă un loc de frunte în industria textilă. În consecință guvernul face mari eforturi pentru intensificarea acestei culturi punând la dispoziția cultivatorilor sămânță selec-

ționată, și dând îndrumări prin specialiști recunoscuți.

Ce privește valorizarea bumbacului, vedem că Consiliul de Miniștri a fixat prețul de Lei 200 la kg. pentru recolta anulului 1943, față de Lei 140 precedent.

**Cel care vorbește vinde,
cel care tace cumpără**

CASSA DE PĂSTRARE

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, S. A. IN SĂLIȘTE.

Capital Lei 1.250.000 —

Registru bancar Nr. 9/1934.

Bilanț anual încheiat la 31 Decembrie 1942.

Activ. Cassa, numerar efectiv Lei 524.621; Disponibil la Bănel în țară: Lei 10.000; Portofoliul de Titluri: I. Titluri românești, cu venit fix: Efecte publice, în portofoliu v. n. Lei 52.000; v. r. Lei 36.800; Cu venit variabil: Acțiuni necotate la bursă, v. n. 1.196.400; în portofoliu v. r. Lei 328.707; II. Titluri străine: v. c. Lei 660.300; în portofoliu v. r. Lei 9; Total Lei 365.516; Debitori din țară: Debitori cu garanții diverse: în portofoliu, Lei 57.493; Creanțe în conversiune conform legii din 7. IV. 1934, în portofoliu: Lei 1.117.939; Imobile: a) pentru uzul propriu: Lei 600.000; b) Alte imobile Lei 6.408.465; Total Lei 7.008.465; Mobilier Lei 357.820; Conturi diverse debitoare Lei 563.095; Total activ: Lei 9.984.949 —

Conturi de ordine: Cauțiun statutare Lei 110.000; Ipotecl, cestun și garanții diverse, în portofoliu, Lei 3.482.485; Depozite de titluri și alte valori în păstrare, Lei 353.509; Total Lei 3.945.994 —

Pasiv. Capital social Lei 1.250.000; Fondul de pensii și ajutor al funcționarilor Lei 157.436; Depuneri spre fructificare, din țară: Depuneri vechi reduse prin aranjament, la vedere: Lei 2.378.411; Creditori, din țară: a) Creditori reduși, rate întârziate Lei 52.609; b) Creditori nereduși, noui Lei 3.083.825; Total Lei 3.136.434; Conturi diverse creditoare Lei 3.062.668; Total pasiv Lei 9.984.949 —

Conturi de ordine. Deponenți de cauțiun statutare: Lei 110.000; Deponenți de ipotecl, cestun și garanții diverse Lei 3.482.485; Deponenți de titluri și alte valori în păstrare Lei 353.509; Total Lei 3.945.994 —

Profit și Pierdere încheiat la 31 Decembrie 1942.

Debit. Cheltuieli de administrație: a) Salarii Lei 81.607; Diverse Lei 99.374; Total Lei 180.981; Impozite și taxe Lei 74.398; Dobânzi plătite la creditori Lei 43.691; Total Lei 298.070 —

Credit. Dobânzi încasate de la debitori Lei 78.294; Comisiunile încasate Lei 1.678; Venitul portofoliului de titluri, din cupoane exigibile Lei 1.944; Venitul imobilelor Lei 165.939; Încasări din creanțe amortizate Lei 51.215; Total Lei 298.070 —

Consiliul de administrație.
Consiliul de censored.

„TÂNTĂREANA“

CASĂ DE PĂSTRARE ȘI CREDIT POPULAR SOC. ANONIMĂ ÎN TÂNTĂRI, JUD. BRAȘOV.

CONVOCARE.

A acționarii Cassei de păstrare și credit popular „TÂNTĂREANA”, societate pe acții în Tântări, județul Brașov, sunt prin aceasta invitați la

a XXI-a adunare generală ordinară,

care se va ținea *Duminecă în 6 Iunie 1943, ora 3, p. m.*, în localul școlii primare din loc cu următoarea

ORDINE DE ZI:

și anume:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație și al Comitetului de cenzori asupra gestiunii anului 1942;
3. Descărcarea Consiliului de administrație și al Comitetului de cenzori pentru gestiunea anului 1942;
4. Împărțirea profitului curat;
5. Eventuale propuneri anunțate președintelui Consiliului de administrație cu cel puțin 24, ore mai înainte de deschiderea adunării generale.

Observare: Dacă la această întrunire nu va răspunde numărul statutar de membri, ținerea acestei adunări generale se amână conf. art. 210 din Cod. Comercial Regele Mihai I, pe *Dumineca următoare, a Rusaliilor, în 13 Iunie 1942*, la aceeași oră și în același loc, fără altă convocare, când se va decide asupra obiectelor amintite în această convocare, oricare ar fi numărul celor prezenți.

Tântări, la 16 Mai 1943.

Consiliul de administrație.

Activ.		Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1942		Pasiv.	
	Lei	b.		Lei	b.
1. Cassa:			1. Capital	1.209.900	—
a) Numerar efectiv	206.695	—	2. Fonduri de rezervă:		
2. Portofoliul de scont:			a) Rezerva legală statutară	500.541	—
Plătibil în țară:			3. Fonduri de amortizament	107.569	—
a) În portofoliu	643.440	—	4. Depuneri spre fructificare:		
3. Debitori:			Din țară:		
a) Din țară	12.818	—	a) Depuneri noi nominative dar plătibile la purtător	124.427	—
4. Creanțe în conversiune conf. legii din 7 Aprilie 1934. Cota redusă:			b) Depuneri vechi	46.761	—
a) În portofoliu	1.415.960	—	5. Creditori:		
5. Imobile	216.799	—	Din țară:		
6. Mobilier	6.001	—	a) Creditori nereduși — noi	447.287	—
7. Conturi dierse debitoare	15.757	—	6. Dividende neridicate	7.638	—
	2.517.470	—	7. Conturi diverse creditoare	21.371	—
			8. Conturi transitorii creditoare	11.002	—
			9. Beneficiul anului 1942	40.974	—
				2.517.470	—

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit	
	Lei	b.		Lei	b.
1. Cheltuieli de administrație:			1. Dobânzi încasate:		
a) Salarii	25.200	—	a) Dela Portofoliul de scont	94.239	—
b) Diverse	37.943	—	b) Dela diverși debitori	1.987	—
2. Beneficiul anului 1942	40.974	—	2. Venitul imobilelor	5.700	—
	104.117	—	3. Comisioane încasate	2.191	—
				104.117	—

Tântări, la 31 Decembrie 1942.

Director: ss. Pr. Ilariu Gonțea.

Contabil autorizat: ss. N. Bărbat.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: ss. Pompiliu Taus.

ss. Iosif Scorțea.

ss. St. Ciolan.

Verificat și găsit în conformitate cu legea bancară, codul de comerț și registrele institutului.

Tântări, la 16 Mai 1943.

COMITETUL DE CENSORI:

Președinte: ss. Ioan Grămadă.

ss. Ștefan Grama.

ss. Gh. Bretin.